

STANDARDY PISANIA PRACY DYPLOMOWEJ WRAZ Z WYMOGAMI EDYTORSKIMI

Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego
i Indywidualnego „Apeiron” w Krakowie

Wybór problemu badawczego pracy: geneza i perspektywa badawcza problemu oraz uzasadnienie potrzeby tych badań	3
Cel i problematyka badawcza (zagadnienia badawcze)	5
Założenia i hipotezy badawcze	6
Procedura badań: proces (tok, harmonogram: etapy, fazy) badań oraz zastosowane metody badawcze	6
Układ pracy (prezentacja rezultatów przeprowadzonych badań)	7
Przypisy	12
Wymogi edytorskie	14

Załączniki:

Załącznik 1. Strona tytułowa – wzór

Załącznik 2. Spis treści – przykład

Załącznik 3. Wstęp – przykład

Załącznik 4. Opis i przykłady elementów środowiska bezpieczeństwa – przykład
Załącznik 5. Zestawienie elementów pracy dyplomowej z przykładami

Wybór problemu badawczego pracy: geneza i perspektywa badawcza problemu oraz uzasadnienie potrzeby tych badań

Analiza sfery zainteresowań dyplomanta: **dziedzina nauk społecznych** oraz **dyscyplina nauk o bezpieczeństwie**, przy jednoczesnym założeniu, że temat pracy wykazuje związek ze **studiowanym kierunkiem bezpieczeństwo wewnętrzne** (a nie dotyczy np. bezpieczeństwa międzynarodowego). Analiza ta ma na celu znalezienie luki w wiedzy, niejasności lub stwierdzenie jakiejś słabości czy braku w sferze praktyki, następnie wykazanie, że wskazana kwestia istnieje obiektywnie, jako rzeczywisty, a nie tylko subiektywny problem, oraz że warto podjąć próbę jej rozwiązania.

Temat pracy powinien być konkretny, odnosić się do jasno wyodrębnionego motywu i zakresu badawczego. Problematyka pracy ma być bezpośrednio związana z kierunkiem studiów i specjalnością. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej należy brać pod uwagę doświadczenia i zainteresowania naukowe studenta oraz specjalność promotora.

Tematykę pracy dyplomant ustala wspólnie z promotorem na początku pierwszego semestru seminarium dyplomowego. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej należy brać pod uwagę następujące cztery elementy:

- 1) kierunek studiów, wybraną specjalność i profil absolwenta;
- 2) odpowiadającą kierunkowi dziedzinę i dyscyplinę naukową;
- 3) treści i metody kształcenia stosowane na danym kierunku;
- 4) doświadczenia i zainteresowania studenta oraz jego możliwości przygotowania danej pracy.

Tytuł pracy za zgodą promotora można doprecyzować w ostatecznej wersji pracy dyplomowej.

Zmiana tematu pracy dyplomowej wymaga zgody promotora.

Wymogi merytoryczne stawiane pracy dyplomowej:

- Temat i treść pracy muszą być zgodne z kierunkiem studiów i korespondować z sylwetką absolwenta. Praca dyplomowa musi dotyczyć dokładnie sprecyzowanego problemu, co powinno mieć odzwierciedlenie w tytule pracy.

Przykłady pozytywne:

Rola Policji w działaniach na rzecz bezpieczeństwa imprez masowych na terenie miasta Krakowa

Specyfika policyjnych działań kontrterrorystycznych

Przykład negatywny:

Rola Policji w systemie bezpieczeństwa państwa

Dlaczego negatywny? – Tematyka pracy jest zbyt szeroka, nie wiadomo, ile państw bierzemy pod uwagę, jaki okres itp.

- Tytuł pracy oraz tytuły rozdziałów i podrozdziałów powinny odpowiadać zamieszczonym w pracy treściom i kolejno z siebie wynikać, aby umożliwiać pogłębianie poruszanych rozważań, a w końcowej części pracy doprowadzić do ich syntezy, wniosków i uogólnień.
- Na poziomie studiów I stopnia praca dyplomowa powinna świadczyć o umiejętności pogłębionego opisu zjawiska, procesu, realizowanych działań lub sposobu funkcjonowania organizacji.
- Na poziomie studiów II stopnia wymagane jest przeprowadzenie badań i analizy danych. Praca magisterska powinna zawierać wnioski o charakterze użytecznym.
- Dyplomant ustala szczegółowy zakres pracy z promotorem. Samodzielnie odpowiada zaś za poprawność merytoryczną, redakcyjną, edytorską, językową i stylistyczną pracy oraz za sposób i uczciwość cytowania i przestrzeganie praw autorskich.
- **Objętość pracy dyplomowej** wynika z wyczerpującego opracowania tematu. Jako zasadę należy przyjąć, że objętość części zasadniczej **pracy licencjackiej powinna wynosić minimum 28 stron, a pracy magisterskiej minimum 45 stron.**
- Liczba pozycji zwartych **literatury przedmiotu** wykorzystanych w **pracy licencjackiej nie powinna być niższa niż 12, a w pracy magisterskiej nie powinna być niższa niż 35.** Jeżeli praca wykorzystuje metodę krytycznej analizy tekstów, to musi zawierać odpowiednio **minimum 12 (licencjat) i 50 (praca magisterska) pozycji zwartych.**

- Częścią zasadniczą pracy jest treść opracowania monograficznego ustalonego tematu, które składa się z **minimum 3 rozdziałów pracy licencjackiej** oraz **minimum 5 rozdziałów pracy magisterskiej**. Poszczególne rozdziały pracy dzieli się na podrozdziały. Do numeracji rozdziałów i podrozdziałów stosuje się cyfry arabskie. Część zasadnicza kończy się zakończeniem stanowiącym podsumowanie tez i wniosków zawartych w pracy.
- W pracy konieczne jest zachowanie dbałości o warsztat naukowy, a w szczególności o: obiektywizm poglądów, dokładność w przedstawianiu faktów i definiowaniu pojęć w oparciu o określone źródła, opis materiałów pozwalający odróżnić badania i wnioski autora pracy od wyników innych badaczy, stosowanie przypisów i odnośników do literatury przedmiotu oraz poprawność językową i stylistyczną tekstu.

Praca może mieć charakter:

- 1) **badawczy** – o ile zakłada wykrywanie nowych zależności, w przypadku pracy dyplomowej dotyczących jedynie wąskiego wycinka badań;
- 2) **projektodawczy** – jeśli przedstawia propozycję nowych rozwiązań praktycznych;
- 3) **systematyzujący** – jeśli porządkuje wiedzę w zakresie nauk o bezpieczeństwie lub związanego z nim wycinka rzeczywistości praktycznej;
- 4) **wpisujący się w funkcje teorii naukowej**.

Cel i problematyka badawcza (zagadnienia badawcze)

Sformułowanie celu badań: zaspokojenie uprzednio ukazanej potrzeby, czyli uzyskanie rozwiązania **problemu głównego** i rozbicie tego problemu na **problemy szczegółowe** wyrażone w formie **pytań badawczych**. Problemy szczegółowe mają ściśle dotyczyć problemu głównego i nie wychodzić poza nakreśloną w nim tematykę.

Cel badań wyjaśnia, po co prowadzi się badania i co zamierza się osiągnąć w ich rezultacie. Celem badań jest rozwiązanie wskazanego problemu głównego.

Problematyka badawcza jest wskazywana przez problemy szczegółowe, które stanowią swego rodzaju przeszkody na drodze do celu, powstałe w wyniku „rozbicia” problemu głównego na mniejsze cząstkowe zagadnienia. Ogólna zasada mówi, że liczba problemów szczegółowych powinna się pokrywać z liczbą rozdziałów.

Założenia i hipotezy badawcze

Przyjęcie podstaw merytorycznych i ograniczeń pracy oraz **sformułowanie wstępnych hipotez**, które następnie będą weryfikowane w toku badań. Hipotezy badawcze mogą zostać pominięte, szczególnie w pracach licencjackich.

Założenia to wiedza „nadsystemowa” wobec problemu (np. wyniki innych badań, wiedza podręcznikowa); coś, co nie będzie podlegać badaniom, przyjmowane jest takie, jakie jest, a jednocześnie stanowi podstawę, ograniczenie lub część rozwiązania problemu.

Hipotezy to przypuszczenia co do rozwiązania problemu, wstępne (próbne) odpowiedzi na pytania badawcze, które będą weryfikowane w toku badań.

Procedura badań: proces (tok, harmonogram: etapy, fazy) badań oraz zastosowane metody badawcze

Zaplanowanie procesu badawczego (toku, etapów, faz, ewentualnie także miejsca i konkretnego czasu), wraz z określeniem głównych metod w nim stosowanych.

Proces badań obejmuje zazwyczaj cztery fazy (etapy):

- 1) Przygotowanie badań (opracowanie koncepcji i zorganizowanie badań).
- 2) Badania teoretyczne – polegają głównie na analizie i syntezie literatury przedmiotu.
- 3) Badania praktyczne – może to być np. przeprowadzenie ankiety i analiza jej wyników.
- 4) Synteza wyników i ich pisarskie (redakcyjne) ujęcie w postaci pracy naukowej.

Główne metody badawcze:

- a) Metody teoretyczne – analiza, analogia, synteza, dedukcja (wynikanie logiczne), indukcja (uogólnienie poszczególnych przypadków w twierdzenie ogólne).
- b) Metody empiryczne – sondaż diagnostyczny (przeprowadzany techniką ankietową lub wywiadu eksperckiego), analiza systemowa, krytyczna analiza piśmiennictwa, analiza dokumentów, obserwacja, eksperyment, studium przypadku.

Układ pracy (prezentacja rezultatów przeprowadzonych badań)

Sformułowanie tytułu (tematu) pracy, tytułów rozdziałów i podrozdziałów zawierających ostateczne wyniki badań.

1. Strona tytułowa

Wzór strony tytułowej znajduje się w załączniku 1.

2. Opcjonalnie: wykaz skrótów

3. Spis treści

Przykład spisu treści pracy dyplomowej znajduje się w załączniku 2.

4. Wstęp

Przykład wstępu do pracy dyplomowej znajduje się w załączniku 3.

Wstęp zawiera następujące po sobie w przedstawionej kolejności części:

- 1) **wprowadzenie do tematyki pracy** obejmujące zwięzłe uzasadnienie wyboru tematu, wskazujące na jego znaczenie dla teorii i praktyki nauk o bezpieczeństwie
- 2) **główny cel pracy**
- 3) **główny problem badawczy**
- 4) **szczegółowe problemy badawcze – pytania badawcze**
- 5) opcjonalnie: **główną hipotezę badawczą** (odnoszącą się do głównego problemu badawczego)
- 6) opcjonalnie: **cząstkowe hipotezy badawcze** (odnoszące się do szczegółowych problemów badawczych i pokrywające się z ich liczbą)
- 7) **metody badawcze**
- 8) **opis struktury pracy** zawierający informację o liczbie rozdziałów i zagadnieniach poruszanych w każdym z nich (kilka zdań o każdym z rozdziałów)

WAŻNE!

Części wskazane w punktach 2–6 mają być wprowadzone we wstępie za pomocą **śródtytułów** (w mianowniku).

Przykład:

Główny cel pracy

Głównym celem pracy jest...

Główny problem badawczy

Jakie działania prowadzi się...?

Szczegółowe problemy badawcze – pytania badawcze

Pytanie 1:

Jak w naukach o bezpieczeństwie...?

Pytanie 2:

Jak przedstawia się...?

itd.

Główna hipoteza badawcza

Przypuszcza się, że...

Częstkowe hipotezy badawcze

Hipoteza 1:

Zakłada się, że...

Hipoteza 2:

Przypuszczono, że...

itd.

Metody badawcze

W badaniach przedstawionych w tej pracy posłużono się...

5. Rozdziały pracy powinny stanowić zwartą tematycznie całość. Dobrze jest, gdy kolejno odpowiadają na postawione we wstępie szczegółowe pytania badawcze.

W pierwszym rozdziale powinny znaleźć się podrozdziały teoretyczne z zakresu podstawowych pojęć nauk o bezpieczeństwie. Wskazane jest, żeby znalazły się tu definicje podmiotu bezpieczeństwa oraz środowiska bezpieczeństwa (w ujęciu wąskim lub szerokim) wraz ze wskazaniem jego elementów (odpowiednio czterech lub ośmiu) i z przykładami tych elementów korespondującymi z tematem pracy dyplomowej i przedmiotem badań.

Przykład fragmentu rozdziału pierwszego, w którym poszczególne elementy środowiska bezpieczeństwa są omówione w kontekście tematu pracy dyplomowej, znajduje się w załączniku 4.

Szeroka definicja środowiska bezpieczeństwa wraz ze wskazaniem i omówieniem ośmiu elementów tego środowiska znajduje się w artykule J. Piwowarskiego, *Romb (kultury bezpieczeństwa). Redefinicja środowiska bezpieczeństwa*, „Kultura Bezpieczeństwa” 2020, nr 37, s. 30–46, DOI: 10.5604/01.3001.0014.2814. Artykuł dostępny jest pod linkiem: <https://kulturabezpieczenstwa.publisherspanel.com/resources/html/article/details?id=206043> (pdf do pobrania).

Każdy kolejny rozdział to prezentacja wyników badań (np. badań literatury przedmiotu w krytycznej analizie tekstów) nad odrębnym problemem szczegółowym (czyli odpowiedź na pytanie badawcze). Dobrze jest na końcu każdego rozdziału umieścić podsumowanie tego etapu badań.

W załączniku 5 znajduje się zestawienie przykładowych elementów pracy dyplomowej: głównego problemu badawczego z główną hipotezą badawczą i tytułem pracy oraz szczegółowych pytań badawczych z cząstkowymi hipotezami badawczymi i tytułami rozdziałów, pokazujące relację tych elementów pracy dyplomowej względem siebie.

6. Zakończenie powinno:

- 1) nawiązywać do wstępu i w twórczy, syntetyczny sposób prezentować badania;
- 2) zwięźle odpowiadać na pytania badawcze postawione we wstępie;
- 3) stanowić podsumowanie zaprezentowanych badań i krytyczne spojrzenie na ich przebieg i rezultaty oraz przedstawiać ewentualne sugestie dalszych badań (pomocne będą tu podsumowania etapowe rozdziałów).

7. Bibliografia:

- 1) Zawiera opisy bibliograficzne wykorzystanych podczas przygotowywania pracy źródeł: monografii, artykułów z czasopism naukowych, materiałów ze stron internetowych, dokumentów i aktów prawnych itd.

Uwaga! Liczba źródeł internetowych nie powinna stanowić więcej niż 20–25% wszystkich wykorzystanych w pracy źródeł.

- 2) Powinna być sporządzona w porządku alfabetycznym (według nazwisk autorów) i numerowana.

- 3) Powinna być pogrupowana kolejno według następujących typów źródeł wprowadzonych nagłówkami:

Monografie

Artykuły i rozdziały w monografiach

Dokumenty i akty prawne

Netografia

- 4) Opis bibliograficzny powinien zawierać nazwisko i skrót imienia autorów pracy, tytuł, nazwę wydawnictwa, miejsce i rok wydania. W przypadku rozdziałów z monografii redagowanych należy podać tytuł i redaktorów tomu głównego, w przypadku czasopism tytuł, rok i numer, zaś w przypadku stron internetowych dodatkowo link i datę dostępu.

Przykład:

Monografie:

1. Rosa R., *Filozofia bezpieczeństwa*, Bellona, Warszawa 1995.

Artykuły z czasopism:

1. Koziej S., *Bezpieczeństwo i obronność Unii Europejskiej*, „Myśl Wojskowa” 2005, nr 1, s. 16–32.

Rozdziały z książek:

1. Kudelska M., *Filozofia Indii – kilka uwag wstępnych*, [w:] *Filozofia Wschodu*, B. Szymańska (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2001, s. 11–35.

Dokumenty normatywne:

1. Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. 2009 nr 62 poz. 504 z późn. zm.).

Artykuły online:

1. Wójcik Ł., *Co dziś napędza islamską rewolucję. Silni wrogiem*, „Polityka.pl”, 29.01.2019, <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/swiat/1780054,1,co-dzis-napedza-islamska-rewolucje.read> (dostęp: 13.03.2019).

8. Opcjonalnie (w zależności od specyfiki i treści pracy): spis tabel, spis rysunków / rycin / wykresów, załączniki/aneks. Spisy powinny zawierać: numer tabeli (rysunku, ryciny, wykresu), jego tytuł (opis) oraz numer strony, na której występuje w tekście.

9. Abstrakty w języku polskim i angielskim – krótkie streszczenie pracy, optymalna objętość to 100–200 słów.

Przykład planu pracy magisterskiej

*Kształtowanie kultury bezpieczeństwa studentów kierunków związanych z bezpieczeństwem –
wybrane przykłady*

SPIS TREŚCI

WSTĘP

ROZDZIAŁ 1

Tytuł rozdziału

1.1. Tytuł podrozdziału

1.2. Tytuł podrozdziału

1.3. Tytuł podrozdziału

ROZDZIAŁ 2

Tytuł rozdziału

2.1. Tytuł podrozdziału

2.2. Tytuł podrozdziału

itd.

ROZDZIAŁ 3

...itd.

ZAKOŃCZENIE

BIBLIOGRAFIA

SPIS TABEL

SPIS RYSUNKÓW

ZAŁĄCZNIKI

ABSTRAKTY

Przypisy

W pracy dyplomowej stosujemy **przypisy dolne**.

Przypisem musi być opatrzony każdy przytoczony w pracy cytat, czyjeś stwierdzenie, opinia, efekt badań, tekst dokumentu itp. Przypis może zawierać również uzasadnioną dygresję, polemikę, definicję czy odesłanie do wartościowej pozycji naukowej rozwijającej dany temat. Ze względu na treść przypisy można podzielić m.in. na źródłowe, polemiczne, dygresyjne, odsyłające, porównawcze.

Ze względu na funkcję można wyróżnić następujące przypisy:

- a) bibliograficzne – zawierają opisy dokumentów, z których pochodzą cytaty lub inne informacje zawarte w tekście;
- b) rzeczowe – objaśniają i komentują fragmenty tekstu głównego;
- c) encyklopedyczne – podają definicje przywołanych terminów.

Przypisy źródłowe mają analogiczną budowę do opisów bibliograficznych podawanych w bibliografii (zob. wyżej), z tym że rozpoczynają się od inicjału imienia autora i zazwyczaj (zwłaszcza w przypadku cytatów) powinny zawierać odniesienie do konkretnych stron.

Przykłady:

Monografie:

- ¹ R. Rosa, *Filozofia bezpieczeństwa*, Bellona, Warszawa 1995, s. 64.

Artykuły z czasopism:

- ¹ S. Koziej, *Bezpieczeństwo i obronność Unii Europejskiej*, „Myśl Wojskowa” 2005, nr 1, s. 19.

Rozdziały z książek:

- ¹ M. Kudelska, *Filozofia Indii – kilka uwag wstępnych*, [w:] *Filozofia Wschodu*, B. Szymańska (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2001, s. 25.

Dokumenty normatywne:

- ¹ Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. 2009 nr 62 poz. 504 z późn. zm.).

Artykuły online:

- ¹ Ł. Wójcik, *Co dziś napędza islamską rewolucję. Silni wrogiem*, „Polityka.pl”, 29.01.2019, <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/swiat/1780054,1,co-dzis-napedza-islamska-rewolucje.read> (dostęp: 13.03.2019).

Ponadto w przypadku przywoływania w przypisie **źródeł i autorów już cytowanych**, należy posługiwać się standardowymi terminami i skrótami polskimi lub łacińskimi. Dyplomant może wybrać, czy chce stosować skróty w języku polskim czy w języku łacińskim, jednak po dokonaniu wyboru musi je stosować **konsekwentnie i jednolicie w całej pracy**.

Przykłady:

W przypadku cytowania tej samej pozycji w kolejnych przypisach (jeden pod drugim) stosujemy skrót **tamże / ibidem**, np.:

¹ R. Rosa, *Filozofia bezpieczeństwa*, Bellona, Warszawa 1995, s. 60.

² Tamże. [przypis odnosi się do tej samej pozycji i strony co przypis poprzedni]

³ Tamże, s. 62 [przypis odnosi się do tej samej pozycji, ale innej strony niż poprzedni]

W przypadku cytowania tej samej pozycji kilka przypisów dalej stosujemy zapis: autor, fragment tytułu + wielokropek / cały tytuł (jeśli jest krótki) + **dz. cyt. / op. cit.**, np.:

¹ R. Rosa, *Filozofia bezpieczeństwa*, Bellona, Warszawa 1995, s. 60.

² S. Koziej, *Bezpieczeństwo i obronność Unii Europejskiej*, „Myśl Wojskowa” 2005, nr 1, s. 17.

...

¹⁴ R. Rosa, *Filozofia...*, dz. cyt., s. 63.

W przypadku przywoływania różnych prac tego samego autora w kolejnych przypisach (jeden pod drugim) – w przypadku mężczyzn stosujemy **tegoż / idem**, a w przypadku kobiet **tejże / eadem**, np.:

¹ R. Rosa, *Filozofia bezpieczeństwa*, Bellona, Warszawa 1995, s. 60.

² Tegoż, *Prawa i wolności człowieka w armii demokratycznego państwa: podstawy filozoficzne i prawne*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 1998, s. 5.

³ M. Kudelska, *Filozofia Indii – kilka uwag wstępnych*, [w:] *Filozofia Wschodu*, B. Szymańska (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2001, s. 6.

⁴ Tejże, *Hinduizm*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2006, s. 2.

W przypisach porównawczych lub dla źródeł przywoływanych jako kontekst itp. stosuje się odnośniki *zobacz i porównaj* w formie skrótów: **zob. / vide**, **por. / cf.**, np.:

¹ Zob. R. Rosa, *Filozofia bezpieczeństwa*, Bellona, Warszawa 1995, s. 60.

Wymogi edytorskie

- Format: **A4**
- Font: **Times New Roman**
- Rozmiar fontu tekstu głównego: **12 pkt**
- Interlinia: **1,5**
- Rozmiar fontu w przypisie: **10 pkt**
- Interlinia w przypisie: **1,15**
- Włączone **justowanie tekstu** (wyrównanie do obydwu marginesów)
- Marginesy: **2,5 cm z każdej strony** (prawy, lewy, górny, dolny)
- Akapit należy rozpoczynać **wcięciem 1,25 cm**
- Tytuły rozdziałów i podrozdziałów należy pogrubić
- Tytuły rozdziałów zapisujemy fontem 12 pkt, tekst wyśrodkowany i pogrubiony, rozdział i numer zapisujemy wersalikami, a tytuł od nowej linijki nie wersalikami według wzoru:

ROZDZIAŁ 1

Tytuł rozdziału 1

- rozdziały pracy zaczynamy na nowych stronach
- **numeracja stron ciągła na środku strony na dole**

Prace drukujemy dwustronnie od wstępu, zaś stronę tytułową, wykaz skrótów i spis treści drukujemy jednostronnie! Wstęp ma się rozpoczynać na stronie nieparzystej (recto)!

Rysunki, ryciny, wykresy, tabele

Wszystkie wymienione elementy należy umieścić centralnie w stosunku do lewego i prawego marginesu (wyśrodkować) oraz w tym miejscu pracy, które uzasadnia ich wystąpienie. Elementy te powinny być numerowane kolejno za pomocą liczb arabskich, zaś w tekście muszą znajdować się odsyłacze do odpowiedniej tabeli lub rysunku (np. Rys. 1, Tabela 1 itd.).

Element graficzny lub tabelę w pracy musi poprzedzać odpowiednie wprowadzenie. Każdy z tych elementów musi być odpowiednio skomentowany (zinterpretowany). Komentarz powinien uwzględniać m.in. analizę przedstawionych na grafice lub w tabeli danych.

Tytuły rysunków, rycin, wykresów lub tabel należy pisać fontem Times New Roman, 10 pkt, interlinia 1,5, pogrubienie. Tytuł powinien znajdować się pod rysunkiem, ryciną lub wykresem,

wyjątkiem jest tytuł tabeli, który powinien znajdować się nad tabelą. Tytuły należy wyrównać do lewej strony.

Poniżej (pod tytułem, a w przypadku tabeli pod tabelą) należy podać źródło (formatowanie jak w przypadku tytułu, ale bez pogrubienia) z zachowaniem ustaleń dotyczących przypisów i bibliografii.

Spisy rysunków, rycin, wykresów i tabel powinny zawierać: numer rysunku (ryciny, wykresu, tabeli), jego tytuł (opis) oraz numer strony, na której występuje w tekście.